

وزارت بهداشتی درمانی و آموزش پزشکی

بیمارستان برکت امام خمینی (ره) میانه

خونریزی دستگاه گوارشی

تهیه و تنظیم: پروانه نوروزی

کارشناس پرستاری

منبع: برونر سوارث ۲۰۱۸

سال تهیه ۱۳۹۷

سال بازنگری ۱۳۹۹

Barekat-Nc/c-Pam

واحد آموزش سلامت

انواع خونریزی گوارشی:

۱- خونریزی دستگاه گوارش فوقانی

۲- خونریزی دستگاه گوارش تحتانی

علائم:

علائم اختصاصی:

استفراغ خونی، وجود خون در مدفوع و مدفوع سیاه و قیری رنگ

علائم عمومی:

کاهش فشار خون، ضعف، بیحالی، سیاهی رفتن چشم و تنگی نفس

علل خونریزی:

زخم معده و زخم دوازدهه، واریس مری، آسیب مری، التهاب رخمی شده روده بزرگ، توده های سرطانی و شاق مقعد و هموروئید

مدفوع قرمز یا قرمز- قهوه ای نشان دهنده چه مشکلاتی است؟

این علامت می تواند نشان دهنده بیماری های مثل پولیت روده بزرگ، سرطان، بیماری کرون یا کولیت اولسراتیو باشد.

یکی از علل مهم خونریزی از مقعد بخصوص در افراد بالای ۶۰ سال، خونریزی از معده یا دوازدهه است که خونریزی سریع و شدید بعد از گذر از روده باریک و بزرگ از مقعد خارج می شود.

اگر خونریزی از معده و دوازدهه منشأ گیرد و سریع و شدید نباشد و از مجرای روده عبور می کند موجب سیاه و قیری شدن مدفوع شود.

در صورت وجود خون در مدفوع چه کار کنیم؟

اگر متوجه وجود خون در مدفوع خود یا در سنگ توالت شدید، هرچه زودتر به اورژانس مراجعه کنید.

منشأ خونریزی ممکن است مشکل ساده ای مثل هموروئید(بواسیر) باشد اما شما باید از عدم وجود حالات جدی تری مانند سرطان روده بزرگ مطمئن شوید.

درمان:

درمان بستگی به علت و شدت خونریزی دارد. در خونریزی ممکن است از روش های گوناگونی برای توقف خونریزی استفاده شود.

* تزریق مستقیم دارو به اطراف سرخرگ در حال خونریزی

* در خونریزی ناشی از زخم، هموروئید، پولیپ ها درمان عامل زمینه ای در اغلب موارد باعث توقف خونریزی می شود.

* گاهی اوقات با استفاده از جریان الکتریکی که از طریق یک آندوسکوپ به محل منتقل می شود می توان خونریزی معده، دوازدهه یا روده بزرگ را متوقف ساخت

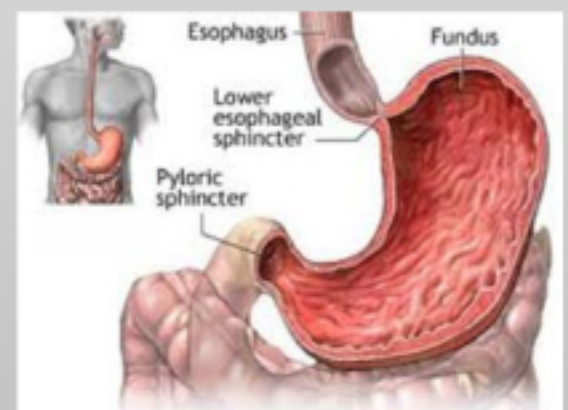
* در صورت عدم جواب به این روش ها عمل جراحی ضرورت می یابد.

تشخیص خونریزی دستگاه گوارش:

در خونریزی قسمت فوقانی دستگاه گوارش روش تشخیص آندوسکوپی می باشد در این روش یک دوربین کوچک که انتهای لوله ی آندوسکوپی است از طریق مری پایین فرستاده شده و وارد معده می گردد تا محل خونریزی را کشف کند.

استفراغ خونی چه تشخیصی را مطرح می کند؟

خون استفراغ شده مطرح کننده خونریزی از معده یا قسمت ابتدای روده کوچک(دوازدهه) است. خونریزی بخش هایی از روده که پایین تر از دوازدهه قرار دارند، معمولاً به سمت بالا، یعنی به معده بازمی گردد بلکه وارد مدفوع می شود. استفراغ خون قرمز روشن نشان می دهد که خونریزی تنها مدت کوتاهی قبل از بروز استفراغ آغاز شده است. خونی که مدت طولانی تر در معده باقی مانده باشد معمولاً قرمز تیره یا قهوه ای رنگ است یا شبیه ته نشین شده قهوه است.

در خونریزی های مجرای گوارشی تحتانی پزشک ممکن است از کولونوسکوپی استفاده کند. کولونوسکوپی مشابه آندوسکوپی فوقانی است اما لوله آن از طریق مقعد وارد شده و درون معده بزرگ به سمت بالا هدایت می شود.

در اغلب موارد وجود خون در مدفوع فقط از طریق انجام تست های آزمایشگاهی امکان پذیر است زیرا مقعد خون کمتر از مقداری است که قابل رویت باشد و به این حالت خون مخفی گفته می شود.

